

□ 101. RÚT GỌN PHÂN SỐ

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Bước đầu nhận biết về rút gọn phân số và phân số tối giản.
- Biết cách rút gọn phân số (trong một số trường hợp đơn giản).

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Tổ chức cho HS hoạt động để nhận biết thế nào là rút gọn phân số

– GV nêu vấn đề như dòng đầu của mục a) (phần bài học). Cho HS tự tìm cách giải quyết vấn đề và giải thích đã căn cứ vào đâu để giải quyết như thế.

Chẳng hạn : Từ $\frac{10}{15}$, theo tính chất cơ bản của phân số có thể chuyển thành phân số có tử số và mẫu số bé hơn như sau :

$$\frac{10}{15} = \frac{10 : 5}{15 : 5} = \frac{2}{3}$$

Cho HS tự nhận xét về hai phân số $\frac{10}{15}$ và $\frac{2}{3}$ (như SGK). GV nhắc lại nhận

xét đó rồi giới thiệu : "Ta nói rằng phân số $\frac{10}{15}$ đã được *rút gọn* thành phân số $\frac{2}{3}$ " và nêu tiếp : "*Có thể rút gọn phân số để được một phân số có tử số và mẫu số bé đi mà phân số mới vẫn bằng phân số đã cho*" (cho HS nhắc lại nhận xét này).

– GV hướng dẫn HS rút gọn phân số $\frac{6}{8}$ (như SGK) rồi giới thiệu phân số $\frac{3}{4}$ không thể rút gọn được nữa (vì 3 và 4 không cùng chia hết cho một số tự nhiên nào lớn hơn 1) nên ta gọi $\frac{3}{4}$ là *phân số tối giản*.

– Tương tự, GV hướng dẫn HS rút gọn phân số $\frac{18}{54}$.

– Cho HS trao đổi để xác định các bước của quá trình rút gọn phân số rồi nêu như SGK. Nên cho HS nhắc lại các bước này.

Chú ý: Sau mỗi ví dụ 1 và 2, GV có thể cho HS tự nêu các bước của quá trình rút gọn từng phân số trong ví dụ đó để cuối cùng nêu được ở dạng khái quát hơn.

2. Thực hành

– GV tổ chức cho HS tự làm và chữa lần lượt các bài 1, 2, 3. Nếu ít thời gian thực hành tại lớp thì có thể chọn ở mỗi phần a) và b) của bài 1 ba phân số để rút gọn, các phân số còn lại có thể hướng dẫn HS làm bài khi tự học.

– Khi rút gọn phân số, có thể có một số bước trung gian. Không nhất thiết phải yêu cầu mọi HS làm các bước trung gian đó giống nhau. Chẳng hạn, rút gọn phân số $\frac{75}{300}$ có thể thực hiện như sau :

$$\frac{75}{300} = \frac{75 : 5}{300 : 5} = \frac{15}{60} = \frac{15 : 3}{60 : 3} = \frac{5}{20} = \frac{5 : 5}{20 : 5} = \frac{1}{4}$$

hoặc
$$\frac{75}{300} = \frac{75 : 25}{300 : 25} = \frac{3}{12} = \frac{3 : 3}{12 : 3} = \frac{1}{4}.$$